Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan valtion televisio- ja radiorahastosta annettua lakia muutettavaksi siten, että valtion talousarviosta valtion televisio- ja radiorahastolle Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen suoritettavaan määrärahaan ei vuosille 2017 ja 2018 tehtäisi indeksin mukaisia vuotuisia korotuksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

_____

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
SISÄLLYS....2
PERUSTELUT....3
NYKYTILA JA EHDOTETUT MUUTOKSET....3
ESITYKSEN VAIKUTUKSET....4
ASIAN VALMISTELU....4
RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ....4
VOIMAANTULO....4
LAKIEHDOTUS....6
Laki valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta....6
LIITE....7
RINNAKKAISTEKSTI....7
Laki valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta....7

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Valtion televisio- ja radiorahastosta annettuun lakiin (745/1998), jäljempänä rahastolaki, perustuva televisiomaksujen maksuvelvollisuus päättyi vuoden 2012 lopussa. Vuoden 2013 alussa voimaan tullut rahastolain muutos (475/2012) oli osa Yleisradio Oy:n rahoitustapaa koskevaa uudistusta. Vuoden 2013 alusta lähtien valtion talousarvioon otetusta määrärahasta siirretään valtion televisio- ja radiorahastoon Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen tarvittava summa. Määräraha katetaan yleisradioverosta annetun lain (484/2012) mukaisen yleisradioveron tuotolla.

Rahastolain 3 §:n 1 momentin mukaan valtion televisio- ja radiorahastolle suoritetaan rahoitusta valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä säädetyn julkisen palvelun kustannusten kattamiseksi. Lain 2 momentin mukaan vuonna 2013 määräraha on 500 miljoonaa euroa ja määrärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kustannustason muutosta vastaavasti. Tarkistuksen perusteena on indeksi, joka muodostuu elinkustannusindeksistä, jonka painoarvo on yksi kolmasosa, sekä ansiotasoindeksistä, jonka painoarvo on kaksi kolmasosaa.

Määrärahaa tarkistettiin lain 3 §:n mukaisesti kustannustason nousua vastaavasti (1,6 prosenttia) vuodelle 2014 siten, että sen suuruus vuonna 2014 oli 507 948 000 euroa.

Vuonna 2015 Yleisradio Oy:n määrärahaa ei tarkistettu kustannustason muutosta vastaavasti. Valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:ää muutettiin lailla 1045/2014 (HE 142/2014 vp) väliaikaisesti siten, että määrärahaan ei tehty indeksitarkistusta vuonna 2015. Muutos perustui eduskuntaryhmien puheenjohtajien 21 päivänä maaliskuuta 2014 tekemään sopimukseen, jonka mukaan taloustilanteesta johtuen Yleisradio Oy:n indeksin jäädyttämiseksi valmistellaan tarvittava lainsäädäntömuutos.

Vuonna 2016 Yleisradio Oy:n määrärahaa ei myöskään tarkistettu kustannustason muutosta vastaavasti. Valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:ää muutettiin lailla 1501/2015 (HE 44/2015 vp) väliaikaisesti siten, että määrärahaan ei tehty indeksitarkistusta vuonna 2016.

Siten kuluvana vuonna Yleisradio Oy:n määräraha on vastaava kuin vuosina 2014 ja 2015 eli 507 948 000 euroa. Jos Yleisradion määrärahaa olisi tarkistettu 3 §:n mukaisesti, Yleisradion indeksitarkistus vuonna 2016 olisi ollut noin 0,9 prosenttia, jolloin indeksitarkistettu määräraha olisi ollut noin 512,5 miljoonaa euroa.

Rahastosiirto sisältyy valtion talousarvion momentille 31.40.60 Siirto valtion televisio- ja radiorahastoon. Valtion televisio- ja radiorahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen tilinpidollinen rahasto, jota hoitaa Viestintävirasto. Rahaston varoja suoritetaan Yleisradio Oy:lle valtioneuvoston vahvistaman käyttösuunnitelman ja yhtiön rahoitustarpeen mukaisesti.

Rahastolain 3 §:ä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti siten, että pykälän 2 momentissa säädettyä indeksitarkistusta ei sovellettaisi rahastosiirtoihin vuosina 2017 ja 2018. Esitys on Yleisradiota tehtäviä ja rahoitusta arvioineen parlamentaarisen työryhmän esityksen mukainen. Työryhmä esitti 22 päivänä kesäkuuta 2016 julkaistussa muistiossaan, että Yleisradio Oy:n rahoitukseen ei tehtäisi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n mukaista indeksitarkistusta vuosille 2017–2019. Työryhmän mukaan indeksitarkistuksen jäädytys on perusteltu ottaen huomioon valtiontalouden yleinen tilanne. Työryhmä toteaa muistiossaan, et-

tä eduskuntaryhmät arvioivat syksyllä 2018 taloustilannetta ja mahdollisuuksia toteuttaa vuoden 2019 indeksikorotus. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että indeksitarkistuksia ei tehtäisi vuosina 2017 ja 2018. Vuoden 2019 muutos tehtäisiin tarvittaessa sen jälkeen, kun eduskuntaryhmät ovat arvioineet taloustilannetta vuonna 2018.

Juha Sipilän hallitusohjelman liitteen 7 mukaan hallitus asettaa parlamentaarisen työryhmän arvioimaan Ylen tehtäviä ja rahoitusta. Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner asetti 30 päivänä lokakuuta 2015 parlamentaarisen työryhmän arvioimaan Yleisradio Oy:n tehtäviä ja rahoitusta. Työryhmän toimikausi päättyi 30 päivänä kesäkuuta 2016.

2 Esityksen vaikutukset

Lain 3 §:n mukainen rahastosiirto on tarkoitettu kokonaisuudessaan käytettäväksi Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaisen julkisen palvelun kustannusten kattamiseksi. Näin ollen määräraha tuloutetaan kalenterivuoden aikana Yleisradio Oy:n rahoitustarpeen mukaisesti yhtiölle.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan rahastolain 3 §:n mukainen indeksitarkistus vuosille 2017 ja 2018 olisi noin 1,1 prosenttia vuonna 2017 ja 1,3 prosenttia vuonna 2018, jolloin indeksitarkistettu Yleisradio Oy:lle valtion televisio- ja radiorahastosta siirrettävä määräraha olisi noin 514 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja 520 miljoonaa vuonna 2018. Ehdotettu muutos merkitsee noin 5,5 miljoonan euron vähennystä Yleisradio Oy:n tuloihin vuonna 2017 ja 12,3 miljoonan euron vähennystä vuonna 2018. Indeksitarkistuksen tekemättä jättäminen merkitsee, että Yleisradio Oy:n tulot eivät lisäänny vuosina 2017 ja 2018 vuoteen 2016 verrattuna.

Koska Yleisradion määrärahaan ei tehty indeksitarkistusta vuosina 2015 ja 2016, Yleisradion tulot vähenivät vuonna 2015 yhteensä 3,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2016 yhteensä 4,6 miljoonaa euroa. Yhteensä vuosien 2015, 2016, 2017 ja 2018 indeksitarkistusten tekemättä jättäminen vähentää Yleisradio Oy:n tuloja kumulatiivisesti laskettuna noin 46,2 miljoonaa euroa. Jos indeksitarkistus olisi tehty vuonna 2015 ja 2016 ja indeksitarkistus tehtäisiin myös vuosina 2017 ja 2018, Yleisradio Oy:n tulot olisivat olleet vuonna 2016 516,1 miljoonaa euroa. Edelleen Yleisradio Oy:n tulot olisivat vuonna 2017 yhteensä noin 521,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2018 yhteensä noin 528,6 miljoonaa euroa.

Ehdotettu muutos merkitsee, että Yleisradio Oy:n on sopeutettava toimintaansa. Yhtiö kattaa kustannusten noususta syntyvän vajeen Yleisradio Oy:stä annetun lain mukaisten yhtiön hallintoelinten päätösten mukaisesti.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä ja Yleisradio Oy:ltä.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain (745/1998) 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 395/2003 ja 475/2012, väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

Valtion televisio- ja radiorahasto ja sen varat

— —

Mitä 2 momentissa säädetään määrärahan suuruuden tarkistamisesta vuosittain, ei sovelleta vuosina 2017 ja 2018.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

_____

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Liite
Rinnakkaisteksti

Laki

valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain (745/1998) 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 395/2003 ja 475/2012, väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
3 §	3 §
Valtion televisio- ja radiorahasto ja sen varat	*Valtion televisio- ja radiorahasto ja sen varat*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Mitä 2 momentissa säädetään määrärahan suuruuden tarkistamisesta vuosittain, ei sovelleta vuosina 2017 ja 2018.
	— — — — — — — — — — — — — — —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

_____